

Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat
Staatssecretaris S.P.R.A. van Weyenberg
Postbus 20901
2500 EX Den Haag

Onderwerp
HUF toets administratieve
vergroening brandstoffen

Datum
10 december 2021

Ken merk
NEA-2021/26174

Bijlage(n)

Geachte heer van Weyenberg,

U heeft naar aanleiding van de motie van de leden Bontebal en Hagen 21501-08-841 van 9 december jl., de Nederlandse Emissieautoriteit (NEa) verzocht om een HUF-toets (handhaafbaarheid, uitvoerbaarheid en fraudebestendigheid) op het vergroenen van fossiele LNG en methanol met Garanties van Oorsprong voor gas uit hernieuwbare energiebronnen (GvO's). Het idee is om de inzet van fossiele methanol en LNG, waar een vergelijkbare hoeveelheid groen gas in het gastransportnet tegenover staat, binnen de systematiek Energie voor Vervoer te belonen met hernieuwbare brandstof eenheden (HBE's). De NEa voelt zich als uitvoeringsorganisatie sterk verantwoordelijk voor een robuuste systematiek die bijdraagt aan de inzet van hernieuwbare energie in vervoer, emissiereductie en de daarvoor gestelde doelen. De NEa stelt vast dat het mogelijk maken van deze route weliswaar afdoende fraudebestendig en handhaafbaar is, maar wel een aantal uitvoeringsrisico's kent. Het openstellen van deze route zonder extra waarborgen staat op gespannen voet met de reducties die binnen de systematiek worden beoogd én kan de nationale doelstelling ondermijnen.

De NEa adviseert het volgende:

Als de wens is om vergroening van fossiele LNG in de systematiek toe te staan, doe dat onder behoud van de voorwaarde dat er sprake moet zijn van onttrekking van gas aan het Nederlandse gastransportnet;
Schrap de mogelijkheid tot vergroening van methanol binnen de systematiek.

In deze brief lichten we dit advies toe.

Proces

Reeds in 2020 zijn er tussen uw ministerie en de NEa verkennende gesprekken geweest over een vergroeningsroute voor fossiele LNG en methanol. Het betreft de mogelijkheid om geleverde fossiele brandstoffen administratief te vergroenen en als geleverde vloeibare biobrandstoffen in het Register Energie Vervoer (hierna: Register) in te boeken. Hiermee is er

geen noodzaak dat de biogasinstallatie zich in de nabijheid bevindt van een vervloeiingsinstallatie die het biogas omzet in het vloeibare LNG of methanol.

Vergroening in de HBE-systematiek

Voor het verdienen van een HBE in de systematiek Energie voor Vervoer, is van belang dat de geleverde hernieuwbare energie bijdraagt aan het bindend nationaal streefcijfer voor de verhoging van de inzet van hernieuwbare energie in vervoer. Immers, de systematiek is het middel dat Nederland inzet om de Uniedoelstelling voor hernieuwbare energie in vervoer voor Nederland te behalen. In Nederland wordt reeds bio-LNG geleverd aan vervoer en ook ingeboekt in het Register. Het betreft hier lokaal geproduceerde LNG uit een nabije biogasinstallatie. Ook wordt er bio-LNG geïmporteerd en in Nederland ingezet.

Om de productie van biogas in Nederland verder aan te jagen is daarom voorgesteld dat in Nederland geproduceerde LNG en methanol administratief vergoend mogen worden met GvO's. Een GvO wordt afgegeven op het moment dat er willekeurig waar in Nederland biogas in het Nederlandse aardgasnetwerk wordt ingevoerd. Na de onttrekking elders uit het Nederlandse aardgasnetwerk kan gas (wat dan feitelijk aardgas met een klein aandeel biomethaan is) door vervloeiing worden omgezet in LNG of methanol. Deze LNG of methanol kan bij levering aan vervoer en onder afgifte van de GvO in het NEa Register worden ingeboekt. Hiermee ontstaat de borging dat er niet meer vergoende LNG of methanol wordt ingeboekt dan dat er aan biogas in Nederland is ingevoerd. Het grote voordeel is dat invoeding en productie niet op dezelfde locatie hoeft plaats te vinden. Dit is tevens in lijn met hoe Nederland binnen de systematiek vergroening van aardgas, dat als CNG aan vervoer wordt geleverd, toestaat.

Zicht houden op milieuprestaties

De gedachte bij de beperking tot gas uit het Nederlandse aardgasnetwerk, was dat geborgd wordt dat er geen gas uit andere delen van de wereld, waarvan de milieuprestaties onbekend en in bepaalde gevallen twijfelachtig zijn, rechtstreeks vergoend zou worden. Ook was het risico van belang dat de winning en productie met hoge broeikasgasemissies gepaard gaan. In het bijzonder wilde de wetgever voorkomen dat via deze route bijvoorbeeld schaliegas in Nederland administratief vergoend zou worden, of gas uit distributieketens of van productielocaties waar veel methaan vrijkomt.

In de Regeling die op 7 september 2021 ter consultatie is aangeboden, is daarom onder meer opgenomen dat het gas uit het Nederlandse aardgasnetwerk onttrokken moet worden. De NEa heeft toen reeds aangegeven dat bij deze route de herkomst van het gas uit het Nederlandse aardgasnetwerk ook niet exact is te achterhalen, maar dat dit een beleidsmatige afweging is. Echter, de Regeling borgt wel dat de vervloeiing in Nederland plaats moet vinden. Dit betekent dat Nederland gaat over de milieueisen die aan de productie van de LNG gesteld worden. Vergroening vindt dan plaats van de vervloeiende aardgasmix die zich in het aardgasnet bevindt, in plaats van die van een stroom met een herkomst waar Nederland in het geheel geen toezicht op houdt. NEa kan met de gewijzigde bevoegdheden voor toezicht vanaf 1-1-2022 ook handhaven dat de inboeker moet aantonen dat ter grootte van de inboeking een hoeveelheid methanol of LNG uit aardgas is vervaardigd, dat aan het gastransportnet in Nederland is onttrokken. Daarbij is het toezicht op de milieueisen op de productielocatie in Nederland ook geborgd door andere diensten / toezichthouders.

Doelstellingen

Het bestuur van de NEa heeft onlangs nog gewaarschuwd¹ tegen het gebruik van de HBE-systematiek om verschillende lovenswaardige plannen te steunen, die niet direct bijdragen aan de doelstellingen van de systematiek. De NEa acht het van groot belang dat de HBE's die

¹ HUF toets belonen waterstof in het raffinageproces, 21-09-2021

gecreëerd worden, voldoende bijdragen aan die doelstellingen. Voor wat betreft de vergroeningsroute van LNG, mits dit afkomstig is uit het aardgasnet, is evident dat het CBS dit kan toerekenen aan het landelijk bindend streefcijfer voor vervoer. Voor wat betreft LNG zonder herkomst uit het aardgasnet en voor wat betreft de methanol is dit echter op dit moment niet het geval. Dit betekent dat HBE's toegekend voor de vergroening met GvO's in deze gevallen ten koste gaan van prestaties die wél bijdragen aan het realiseren van de doelstelling voor vervoer. De NEa vindt dit als markttoezichthouder ongewenst. Hiermee ontstaat een risico dat de jaarverplichting voor alle brandstofleveranciers verhoogd moet worden en de kosten voor brandstof oplopen.

Samenvatting

NEa concludeert dat

- 1: De voorwaarden in de Regeling van invoeding, onttrekking en vervloeiing in Nederland de milieubezwaren en risico's rond de inzet van schaliegas en ander fossiel gas met onbekende milieu-impact en niet-duurzame productie dempt.
- 2: De in de motie voorgestelde vergroeningsroute voor LNG de HUF-toets doorstaat. Met dien verstande dat de ingeboekte hoeveelheid vergroende LNG met herkomst uit het aardgasnet toegerekend kan worden aan het bindend nationaal streefcijfer voor vervoer.
- 3: De vergroeningsroute voor methanol en die van LNG zonder herkomst uit het aardgasnet afbreuk doet aan het halen van het nationaal bindend streefcijfer en om die reden raadt de NEa af dit onderdeel te laten zijn van de systematiek.

Uiteraard zijn wij tot een nadere toelichting van ons advies bereid.

Hoogachtend,
namens het Bestuur van de Nederlandse Emissieautoriteit,

Directeur-Bestuurder

Datum:
2021.12.10
15:17:31
+01'00'